

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 227. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius03val-shoot-idm139651353530976.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Den Tiende predicken om S: Peders ord oc ønske. Texten.

Oc det skede der de ginge bort/ fra hannem/ da suarede Peder/ oc sagde til iesum/ Mestere oc Herre/ Det er || oss gaat at vere her/ oc om du vilt/ da lad oss gøre her tre Bolige/ dig en/ oc Mose en/ oc Eliæ en. Thi hand viste icke huad hand sagde/ fordi at de vaare forferdede aff redzel.

DEr wi haffde hørt denne Histories omstandeligheder/ oc huad denne Christi Forklarelse haffuer hiem at bære/ som ere disse merkelige hoffuit stæder/ om opstandelsen/ om det euige Liff/ om den kaanst at kunde forsmaa synden/ døden/ Louen/ oc det aff den samtale/ som Mose oc Elias haffde met vor Herre Christo/ om hans vdong/ som hand skulde fuldkomme i Hierusalem/ || det er/ om hans pine 228 oc død/ effter foriettelserne oc Propheterne/ som vaare gangne der om til forne etc. Der wi haffde (siger ieg) hørt dette/ da hørde wi nu sist der effter vdi neste predicken Apostlernis søffn/ oc der hoss deris oc vor egen skrøbelighed/ som Gud lider oc taaler i sine vdualde.

* Nu ville wi høre deris øruaagenhed/ huad de finge til sinds om vor Herris Christi forklarelse/ den tid de vaagnede aff den klarhed de saae/ oc aff den samtale/ de hørde Mose oc Elia haffue met vor Herre Christo.

* Saa siger Peder/ Det er oss gaat at vere her etc. Mundert taler af hiertens offuerflødighed. Hand saa Mose der/ oc hørde hannem tale/ strax kom hannem Tabernackelen ihu/ Men Marcus siger/ at hand viste icke huad hand || sagde thi de vaare forferdede etc.

* Vdi disse ord settis oss besynderlige thu stycker faare/ det ene aff Louen som oss bør at bekende oc at fly/ det andet/ aff Euangelium/ som oss bør at gibe fat paa oc effterfølge.

* Oc baade dele vdi Peder/ som en part far vild her oc en part mener ret/ Der faar ville wi først høre Peders vraange mening/ oc siden hans rette mening.

* Peder haffde lidet til forne hørt vor Herre Christum tale oc predicke om sin pine oc død. Ia hand haffde raadt hannem der fra til forne/ at det skulde icke ske/ oc allicjeuel hand fick den tid it hart suar/ oc Christus sagde/ gack effter mig Satan/ dog synis hand het at haffue den samme fryct oc at raade etter igen Christum fra sin | pine oc død/ aff denne aarsage/ at hand fick denne Ærefulde oc vnderlige forklarelse at see/ hand lagde sig effter (siger Chrysostomus) at ville drage Christum fra den forsmædelige Kaarssens død/ som hand vilde sige/ her er bedre at vere/ end at opstige til Hierusalem til hine Pharisæer/ Schrifftkloge oc Prestehøffdinger/ som ville haffue død paa dig/ det er bedre at du bliffuer her vdi ære oc herlighed hoss Mose oc Elias/ end at du der skalt antuordis hen i Hedningernis hender oc ihielslas/ her samtycker Origenes at dette skal vere meningen paa disse ord/ oc det er troligt/ at Peder haffde end da den fryct i sit herte oc forferdelse for 229 den forsmædelige Kaarssens død/ oc at disse ord flyde der vdaff.

* Der faare paamindis wi her om vor nature oc om kiødsens mening || som vil gerne til ære/ men icke ved kaarssit. Mose oc Elias tale om Kaarssit oc om døden/ men Peder ved inted der om at sige/ lige som den der flyer Kaarssit/ der faare taler hand ekon om Ære oc Herlighed/ Saa gör Kødet/ det søger sit beste/ sin profite/ nytte oc gaffn/ Saa giorde Zebedei Sønner oc deris Moder/ der hun saa sagde til Christum. Sig/ at disse mine tho Sønner skulle side/ den ene hoss din høyre/ den anden hoss din venstre side/ vdi dit Rige. Saa lader kødet Kaarssit fare/ oc søger effter ære oc glede.

* Men det skal spægis/ temmis oc ydmygis vnder Kaarssit. Peder viste icke huad hand sagde/ hand skulde haftie vent sin mund om oc sagt saa.

* Det er oss icke gaat at vere her/ min Herre/ men at du vandrer til || Hierusalem oc bliffuer der din Fader lydig indtil døden/ la indtil Kaarssens død/ oc lader dig ihielsla for menniskens saligheds skyld/ oc indgaar saa ved Kaarssit i din Ære oc Herlighed.

* Men her viste Peder inted aff/ der faar flyer hand Kaarssit oc søger effter ære/ Ia hand gaar lenger frem i sin vrangle mening/ til det som icke sømmer en Apostel at gøre/ i det hand vil berede oc oprette nogle Tabernacler eller bolige til Christum/ Mose oc Eliam/ alligeuel at de talede aldri it ord der om Tabernacler at bygge/ det sagde oc giorde Peder aff sin vanuittighed oc wforstandighed/ Gud giffuet/ at der icke vaare mange paa denne dag/ som det samme acte at gøre aff ret ondskab.

* Peder vilde effter sin mening rette Mose Lou oc skick paa føder || igen/ huilcken Christus haffde affpredicket/ i det hand vil haffue ny tabernacler met deris manering oc væsen. Huad gøre nu de andet i dag/ som forlade det salige Guds ord oc ville oprette igen paa ny/ huad der er retsindelige affpredicket her til i

Paffuedommet/vere sig Messer/ Closter leffnit/ pelegrims ferd/ affladz breff/ Rosenkrantze oc andet saadant.
230

* Christus vilde drage Peder fra Mose til sig/ saa gaar Peder til tuert imod oc vil drage Christum til Mose met sig/ Vort embede er i dag at drage de fattige forlidde Christne fra Paffuen oc til vor Herre Christum/ saa findes dog hoss oss/ de som drage fra Christo oc tilbage igen til Paffuen/ til dem skal mand sige (som her staar screffuit om Peder at hand viste icke huad hand sagde) i vide icke huad i sige || eller gøre/ det er idel løgen i haffue forhender/ oc hører Satan oc icke Christo/ til/ la som Paulus siger. I haffue inted met Christø at gøre/ Christus gaffner eder inted i ere faldne fra Naaden. Sagde Paulus det til dem som vilde til bage til Mose oc til Louen igen/ huad monne hand nu ville sige til dem/ som ville til bage til Paffuedomet igen/ som de vilde til hine kødgyrder i Egipten?

* Fordi at lige som Peder vilde bygge Christo Mose oc Eliæ Tabernackler mod kuld/ regen oc vilde Diur/ saa ville ocsaa hine/ som retferdige gøre sig selff/ bygge til Christum oc til helligen (som leffue til sammen vdi Himmelten) Tabernackel/ det er/ Kirker oc Closter/ mod døden/ fordømmelsen/ graad oc tende gnidzel/ oc lige som Peder vilde søge sit eget gaffn der met || paa Thabor bierg/ saa ville oc disse/ men det er icke den rette vey til ære/ herlighed oc glede. Thi Christus gick ind i it videre Tabernackel oc Bolig/ som icke vaar giort met haand. Lader oss der faare lære/ først at bære Kaarssit/ oc der nest at ingaa i æren/ oc at alle menneske skulle først dø/ oc at Dommen skal komme siden der effter/ disligeste/ at wi icke haffue her nogen Stad som vi skulle bliffue vdi.

* Det andet stycke vdi Peders ord/ er den sande Euangelii glede/ som er/ at vere hoss Christum. Fordi at der Peder met de andre seer at Christus bliffuer forklaret/ da gleder hand sig/ la/ som S: Augustinus siger/ hand bleff drucken aff glede/ i det hand fick en smag aff det euige liff/ oc raaber der faare oc siger/ Det er oss gaat at vere her/ som hand vilde saa sige/ nu ere wi || i Himmelten/ Nu ere wi i Paradis/ her ville wi vere/ her ville wi forløste oss. Thi wi haffue ingen anden glæde behoff/ det er nock Herre at wi see dig/ wi velle mettis aff denne 231 Sødhed/ fordi/ der som wi haffue dig/ da skøde wi inted om Himmel oc lord.

* Den gode Petrus/ saa ekon den klarhed met sine legemlige øyen/ oc hand forsøgte selff inted der aff/ hand smagede ekon en eniste draabe Honning der aff/ oc begyndte strax at kedis ved alting/ gaff offuer sine garn/ bierung oc næring/ la den gantske Verden/ oc vilde ekon aleniste bliffue met Christo/ Mose oc Elia.

* Huad vil der bliffue aff/ naar wi faa det samme at see/ befinde oc fornemme paa oss selff/ oc wi skulle omgaas met de mange maal tusinde helligen || vdi den euige sødhed oc glede. La det som vore øyen icke haffue seet.

* Denne Sødhed smagede S: Agatha/ S: Laurentius S: Vincentius oc alle hellige Martyres. La den hellige Paulus haffde en smag der aff den tid hand sagde/ ieg begerer at forløsis oc vere hoss vor Herre Iesum Christum. Oc dette er det hand ocsaa paaminder oss/ oc siger. Tager en smag aff det der er her offuen til/ der som Christus er hoss Gud Faders høyre haand.

* Her rober S: Staffen oc siger. O Herre Iesu annamme min Aand.

* Hissit borte vdi det euige Liff/ faa wi saa stor oc wsigelig glede/ at wi forglemme al denne Verdens glede oc velløs/ oc da skulle wi icke tale met Mose oc Elia aleniste/ men met alle || Gudz vdualde Børn/ oc sige/ vdi Verden haffde wi trengsel/ hunger/ tørst/ forfølgelse etc. men her er gaat at vere.

* Lader oss fordi lære vdi denne Histori/ vdi dette exempel at forsmaa dette neruerendis liff oc leffnit oc stunde did hen/ la gøre oss it ordsprock der aff/ oc sige saa. Her vdi dette Liff er icke gaat at vere/ end dog at Verden/ som leffuer i sine synder tencker langt anderledis/ oc mener at her er gaat nock/ oc det er ocsaa gaat nock til dem/ effterdi de skulle siden sige i Helffuede. Her er icke gaat at vere/ om de rette icke deris leffnit dissimellem/ oc end met det første/ heller i dag en i morgen. Exempel haffue de faar sig/ vdi den rige Mand oc den fattige Lazaro. Lazaro syntis at her vaar icke gaat at vere i denne 232 Verden/ for hand stundede hen til det euige liff/ Men den rige Mand holt al || denne Verdens velløst for gaat/ effterdi hand ventede sig verre oc icke bedre/ som der bleff sagt til hannem i pinen/ min Søn kom ihu/ at du anammede det gode i din liffs tid/ oc Lazarus det onde/ Nu er bladet omkast/ hand er nu i gleden oc du i pinen. Du mister nu draaben for du vilde icke giffue krummen etc. hand siger nu/ her er gaat at vere/ Men om der er gaat/ som du est eller ey/ kendis vel der paa/ at du vilt icke haffue dine fem brødre did til dig/ at du skalt icke haffue mere ont aff dem end du haffuer. Thi de skulle io faa større pine i Heluede/ som haffue bedraget oc forført andre/ end den menige fordømte hob. Der faare er det høy tid/ at wi gøre forskel imellem huit oc sort/ imellem det gode oc det onde/ som Esaias bander dem der det icke gøre. ||